

Kirkollishallituksen istunto 21.10.2024 Pöytäkirja nro 7/2024

Aika: 21.10.2024 klo 13:00–16.11
Paikka: Kirkollishallituksen kokoustilat, Karjalankatu 1, Kuopio
Läsnä: Arkkipiispa **Leo** (puheenjohtaja), metropoliitta **Elia**,
piispa **Sergei**, rovasti **Mikko Sidoroff**, **Ritva Bly**, **Tanja Leskinen**,
Peter Saramo

Esittelijät: palvelukeskuksen johtaja **Jari Rönkkö**, palvelukeskuksen lakimies **Jouni Heino**, talouspäällikkö **Henna Mynttinen**, vastaava tiedottaja **Maria Hattunen**, kasvatus- ja koulutuspäällikkö **Antti Räsänen**, kiinteistöpäällikkö **Matti Rouvinen**

Poissa: metropoliitta **Arseni**

Sihteeri: Jouni Heino

§ 97

Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen, minkä jälkeen pidettiin alkuhartaus.

Puheenjohtaja

§ 98

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Esitys:

Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Puheenjohtaja**§ 99****Pöytäkirjan tarkastajat****Esitys:**

Pöytäkirjantarkastajiksi ehdotetaan valittavaksi Metropoliitta Elia ja Mikko Sidoroff.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Puheenjohtaja**§ 100****Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen****Taustaa:**

Kirkollishallituksen jäsenille oli lähetetty esityslista 7/2024 liitteineen 14.10.2024 sekä 19.10.2024 lakimiesjäsenen tarkistettu ehdotus asiaan 114, joka korvaa esityslistalla 14.10.2024 olevan esityksen perusteluineen.

Päätös:

Hyväksyttiin toimitettu esityslista 14.10.2024 ja 19.10.2024 asiaan 114 toimitettu tarkistettu ehdotus kokouksen työjärjestykseksi.

Taluspäällikön esittely

§ 101

Suomen ortodoksisen kirkon vuoden 2025 talousarvio ja taloussuunnitelma

Taustaa (Muutettu) :

Kirkollishallitus on saanut tiedoksi talousarvion valmistelun tilanteen 29.8.2024. *Liite 101 b OSITTAIN SALPID. Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 24 § 1 mom. alakohta 23.*

Suomen ortodoksisen kirkon vuoden 2025 talousarvion tuloiksi on arvioitu yhteensä 7 850 000 euroa ja kuluiksi yhteensä 7 986 100 euroa. Tilikauden tuloksen arvioidaan olevan 136 100 euroa alijäämäinen.

Talousarvioesitys on laadittu olemassa olevien tietojen ja päätösten perusteella. Talousarvioesityksessä on otettu huomioon kirkollishallituksen kokouksessaan 21.10.2024 tekemät palkkausmäärärahoihin liittyvät muutokset. Ohessa ovat päivitetty talousarvioesitys vuodelle 2025 sekä kustannuspaikkakohtaiset perustelut, liitteet 101 a ja b.

Muutettu esitys:

Kirkollishallitus päättää lähettää kirkolliskokoukselle Suomen ortodoksisen kirkon vuoden 2025 talousarvion ja taloussuunnitelmat.

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että talousarvion sitovuustaso on taloussäännön mukaisesti kustannuspaikka. Kustannuspaikkavastaavalla on harkintavalta enintään 10 prosentin suuruisiin perusteltuihin poikkeamiin ja kirkollishallituksella on kustannuspaikkakohtainen harkintavalta enintään 20 prosentin suuruisiin perusteltuihin poikkeamiin. Talousarvioon sisällytetään määrärahat neljän piispan palkkaukseen.

Kirkollishallitus esittää, että asiasta pyydetään talousvaliokunnan mietintö.

Päätös:

Muutetun esityksen mukaan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kirkollishallitus esittää toivomuksenaan kirkolliskokoukselle, että avustusten reaalitaso säilyisi ennallaan. Käytettävissä olleen aikataulun puitteissa kirkollishallituksella ei ollut mahdollisuutta tehdä kirkolliskokoukselle yksilöityä esitystä asiasta.

Taluspäällikön esittely

102

Skiitta osakeyhtiön talousarvio 2025 ja suunnitelmavuodet 2026–2027

Taustaa:

Skiitta Oy:n talousarvio vuodelle 2025 on ylijäämäinen 11 200 euroa. Vuokratulojen arvioidaan olevan noin 66 000 euroa. Suurimmat kuluerät ovat vastikkeet (32 000 euroa) ja korjauksista sekä kalustohankinnoista tehtävät poistot (5 000 euroa). Suomen ortodoksisen kirkon myöntämästä lainasta ei peritä korkoa kirkollishallituksen päätöksen 13.10.2021 mukaisesti.

Esitys:

Kirkollishallitus hyväksyy liitteen 102, ***EI JULKINEN*** mukaisen talousarvion ja lähettää sen kirkolliskokoukselle tiedoksi

Perustelut:

Skiitta osakeyhtiön omistaa Suomen ortodoksinen kirkko. Yhtiön päätösvaltaa käyttää kirkollishallitus.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Taluspäällikön esittely

§ 103

Taloustyöryhmän raportti keskusrahastomaksuista

Taustaa:

Vuoden 2023 kirkolliskokous päätti, että keskusrahastomaksuperusteet ja niitä koskevat päätökset sekä muutostarpeet tulee arvioida. Raportti tulee tuoda käsiteltäväksi vuoden 2024 kirkolliskokoukselle. Kirkolliskokous totesi päätöksessään, että taloustyöryhmällä on olennainen tieto ja materiaali selvitystä varten.

Kirkollishallitus täydensi kokouksessaan 31.1.2024 vuonna 2018 perustettua taloustyöryhmää. Taloustyöryhmän jäseniä ovat rovasti Teo Merras, rovasti Ioannis Lampropoulos, kehityspäällikkö Mika Hänninen sekä taluspäällikkö Henna Mynttinen. Taloustyöryhmä on työstänyt liitteenä 103 olevan raportin keskusrahastomaksusta ja lähettänyt sen kirkollishallitukselle 30.9.2024.

Muutettu esitys:

Kirkollishallitus on saanut raportin ja toimittaa sen edelleen kirkolliskokouksen käsiteltäväksi.

Kirkollishallitus päättää, että selvitetään laskelmin vuoden 2014 kirkolliskokouksen keskusrahastomaksun määräytymisen perusteista tekemän päätöksen vaikutukset kiinteistöjen vuokratuotoista kannettavaan keskusrahastomaksuun kuluvalta ja edelliseltä vuodelta.

Päätös:

Muutetun esityksen mukaan.

Vastaavan tiedottajan esittely

§ 104

Kirkon ympäristöohjeiston päivittäminen

Taustaa:

Ympäristötyö on kirjattu yhdeksi vuosien 2021–2025 tavoite- ja toimintasuunnitelmaa. Suunnitelmassa todetaan: ”Toimitaan esimerkkinä ympäristönsuojelussa ja kestävän kehityksen edistämisessä”.

Vuoden 2023 kirkolliskokous päätti, että kirkollishallitus päivittää vuonna 2009 laaditun ympäristöohjeiston. Ohjeiston tulee päätöksen mukaan sisältää käytännön toimenpideohjelma ja seurantamittarit seurakuntien, luostareiden ja järjestöjen käyttöön sekä pitkän linjan vihreän siirtymän strategiset tavoitteet. Kirkollishallitus laati suunnitelman ympäristöohjeiston käyttöönotosta kirkon kaikilla tasoilla. Asiasta on tuotava väliraportti kirkolliskokousseminaariin kesäkuussa 2024 ja valmis ympäristöohjeisto ja suunnitelma sen käyttöönotosta esitellään vuoden 2024 kirkolliskokouksessa.

Kirkollishallituksessa päivitystyön lähtökohdaksi otettiin havainto siitä, että ympäristöohjeisto ei ole merkittäväällä tavalla vanhentunut, mutta siihen ei ole sitouduttu kattavasti eikä se ole johtanut tavoitteelliseen ympäristötyöhön. Lisäksi kirkolta puuttuu kokonaiskuva ympäristötyön nykytilanteesta.

Kokonaiskuvan luomista varten vuoden 2009 ympäristöohjeistuksen päivitettyt suositukset kirjattiin konkreettisiksi ympäristötavoitteiksi ja niiden toteutumisesta laadittiin kysely seurakunnille ja kirkon keskushallinnon yksiköille (hiippakunnat, kirkon keskustalo, seminaari).

Kymmenestä seurakunnasta viisi vastasi kyselyyn. Keskushallinnon viidestä yksiköstä vastaus saatiin kolmelta. Seurakuntien ja keskushallinnon yksiköiden kootut vastaukset ovat ohessa liitteenä 104 a ja b. Koska puolet seurakunnista jätti vastaamatta kyselyyn, kokonaiskuva jo toteutetuista ympäristötoimista jäi edelleen vajaaksi.

Tulosten arvioinnin yhteydessä keskusteltiin toimenpidesuosituksista Suomen ympäristökeskuksen asiantuntijoiden kanssa. Todettiin, että ympäristövaikutuksiltaan merkittävimpiä tekijöitä ovat kiinteistöt ja liikkuminen. Samalla todettiin, että kirkolta puuttuu edelleen Suomen evankelisluterilaisen kirkon Basis -järjestelmään vertautuva kiinteistötietokanta, jonka avulla seurakuntien ja keskushallinnon kiinteistöjen päästöjä ja energiatehokkuutta voitaisiin seurata. Kirkolla ei ole myöskään käytössään välineitä lentomailien ja ajettujen kilometrien seurantaan. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että konkreettisten pitkän tähtäimen päästötavoitteiden asettaminen on toistaiseksi mahdotonta.

Seurakuntien asenteita ympäristötyöhön kartoitettiin myös Itä-Suomen yliopiston toteuttamassa barometrissa, jonka väittämien pohjana käytettiin vuoden 2009 ympäristöohjeistoa. Tulokset vahvistivat mm. sen, että ohjeisto on jäänyt suurelta osin tuntemattomaksi. Ympäristöteemojen ei katsottu juuri näkyvän seurakuntien arjessa ja enemmistö vastaajista katsoi kirkon epäonnistuneen ympäristönsuojelun esimerkkinä toimimisessa.

Kirkon aktiivisen toiminnan tarpeellisuudesta ympäristön hyväksi vallitsi barometrin vastaajien (työntekijät ja luottamushenkilöt) kesken melko vahva konsensus. Vastaajat näkivät pääsääntöisesti tärkeänä, että kirkko toimii aktiivisesti ympäristönsuojelussa ja ilmastonmuutoksen ehkäisyssä. 89 prosenttia vastaajista oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä väitteestä ”Kirkon on opastettava rohkeasti omalla esimerkillään ihmisiä muuttamaan elämäntapansa ilmaston kannalta kestäväksi”. Myös ympäristökasvatuksen tulee vastaajien mukaan korostua kirkon opetus- ja kasvatustyössä. Lisäksi jopa 87 prosenttia näki tärkeänä, että kiinteistöistä huolehdittaessa otetaan ympäristövaikutukset huomioon.

Muutettu esitys:

Kirkollishallitus esittää, että kirkolliskokous päättää korvata vuoden 2009 ympäristöohjeiston päivitettyillä toimenpidesuosituksilla (liite 104 c) ja päättää samalla suositusten päivitysaikataulusta. Lisäksi kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle harkittavaksi seuraavia toimia:

- Etäkokousmahdollisuuden vieminen kirkkoa koskevaan lainsäädäntöön
- Ympäristötyön tarkastelun lisääminen osaksi seurakunnantarkastusta (kiinteistöjen energiatehokkuus, ajetut kilometrit, lentomatkojen kompensatiot, ympäristökasvatuksen toimet jne.)
- Toimenpidesuositukseen otetaan maininta ympäristötoimikunnan perustamisesta jokaiseen seurakuntaan organisoimaan seurakunnan ympäristötyötä.

Muutetut perustelut:

Kirkon toiminnan ympäristövaikutusten vähentäminen edellyttää järjestelmällistä työtä. Tähän tarvitaan sekä toimintaa ohjaaviin järjestelmiin liittyviä muutoksia (lakimuutos, kiinteistö tietokanta ja muut seurantatyökalut) että henkilöresursseja.

Ympäristötoimikuntien perustaminen tarjoaisi seurakunnalle tukea ympäristötyön edelleen kehittämiseen. Lisäksi kirkon barometrin tuloksissa tuotiin esiin, että ”ympäristötoimien vahvistamisen kannalta on tärkeä tieto, että halu edistää ekologisesti kestävästä elämäntapaa on yksi kirkolliseen vapaaehtoistoimintaan osallistumista edistävä motiivi. Ympäristönsuojeluun liittyvä vapaaehtoistoiminta saattaa olla keino edistää ortodoksisen kirkon ilmastotoimia jäsentensä keskuudessa ja mahdollisesti laajemminkin”.

Päätös:

Muutetun esityksen ja muutettujen perusteluiden mukaan.

Kasvatus- ja koulutuspäällikön esittely**§ 105****Selvitys Suomen ortodoksisessa kirkossa vuoden 2021 alussa toimenpannun seurakuntarakenteen uudistuksen vaikutuksista****Taustaa:**

Vuoden 2022 kirkolliskokous päätti, että kirkossa tehdään selvitys vuoden 2021 toimeenpannun seurakuntarakenteen uudistuksen vaikutuksista seurakuntien talouteen, hallintoon ja toimintaan. Vaikutusten arvioinnin vertailuvuosina pidetään vuosia 2019 ja 2022. Selvityksessä vertaillaan seurakuntien erilaisia toiminta-alueille ja kirkkojärjestyksessä määriteltä kappeliseurakuntamallia. Tarkoituksena on ollut selvittää, onko toiminta parantunut verrattuna tilanteeseen ennen liitosta niillä alueilla, jotka olivat ennen itsenäisiä seurakuntia ja miten muutos on vaikuttanut vastaanottajaseurakuntiin. Selvitysmieheksi nimettiin rovasti Iivo Suvanto. Talousasioita selvitti kirkon taloustyöryhmä yhdessä selvitysmiehen kanssa. Liitteet 105 a, b ja c.

Selvityksen keskeiset tulokset toiminnasta:

Vuoden 2020 koronarajoitukset vaikuttivat jumalanpalveluksiin ja muihin kokoontumisiin, mikä näkyyn esimerkiksi jumalanpalvelustilastoissa. Jumalanpalvelusten tilastointi on ollut

varsin epäyhtenäistä, jopa puutteellista, joten yhdistymisten vaikutusta niihin on vaikea arvioida. Koronapandemia sen sijaan on vaikuttanut niihin alentavasti.

Helmikuussa 2022 alkanut sota Ukrainassa toi Suomeen pakolaisia, joista valtaosa on ortodokseja. Seurakunnat, joiden alueelle tuli enemmän pakolaisia, joutuivat ohjaamaan ja lisäämään resursseja heidän keskuudessaan tehtävään työhön.

Suurimassa osassa seurakuntia hengellisessä työssä toimivien työntekijöiden määrä on pysynyt liitosta edeltävällä tasolla. Joissain se on selvästi vähentynyt, mikä vaikuttaa toimintaan. Joillain paikkakunnilla, joilla ennen oli papin ja kanttorin työpari, ei sellaista enää ole.

Yhdistämiset ovat luoneet alueeltaan varsin suuria seurakuntia. Yksi perustehtävä eli tiedon välittäminen toiminnasta sekä seurakuntalaisille että paikkakuntien muille toimijoille on vaikeutunut. Joissain seurakunnissa on luovuttu paikallislehdissä ilmoittamisesta. Käytäntö heikentää tiedon kulkua ja ulkopuolelle antaa vaikutelman, että paikkakunnilla ei olisi enää ortodoksisen seurakunnan toimintaa.

Selvityksen keskeiset tulokset hallinnosta:

Selvimmän liitosten aiheuttamat muutokset näkyvät hallinnossa. Seurakunnissa, joissa valtuutettuja oli enimmäismäärä, on koettu jonkinlaisena kriisinä se, että vastaanottajaseurakunnan alue on joutunut liitettyjen alueiden hyväksi luopumaan muutamasta valtuutetusta. Joissain seurakunnissa on katsottu, että liitetyiltä alueilta on tullut hallintoon hyvää keskustelukulttuuria ja asiantuntemusta. Joissain asia on nähty toisin.

Liitosten yhtenä tarkoituksena oli hallinnon keventäminen keskittämällä se suurempiin yksiköihin. Tämä tavoite ei ole toteutunut kovin hyvin, koska liitoksen myötä kasvaneen hallintotaakan vuoksi seurakuntiin palkattu hallintohenkilöitä ja jätetty hengellisen työn tekijöiden paikkoja täyttämättä.

Pitkät välimatkat vaikeuttavat osallistumista luottamuselinten kokouksiin, joten mahdollisuus osallistua etänä on tervetullut mahdollisuus. Hallinnon ja toiminnan suhteesta kertoo haastatteluissa esille tullut näkemys, että mitä kauempana päätöksenteko on toiminnasta, sitä tehottomampaa on toiminta.

Myönteiset vaikutukset:

1. Henkilöstön osaaminen ja yhteistyö: Liitokset ovat tuoneet mukanaan uusia osaamisalueita ja parantaneet työyhteisön yhteistyötä, mm. vertaistuki on lisääntynyt. Esimerkiksi lapsi- ja nuorisotyössä on voitu tehdä yhteistyötä laajemmin.

2. Hallinnon tehostuminen: Sähköisten päätösrekisterien ja arkistoinnin myötä hallinnolliset tehtävät ovat helpottuneet joissakin seurakunnissa, mikä on vapauttanut resursseja kirkon ydintehtäviin.
3. Isompi työyhteisö: Laajemmissa seurakuntayksiköissä työvoimaresurssit paikoin parantuneet, ja vastuuta on voitu jakaa suuremman työyhteisön kesken. Liitettyjen seurakuntien pappien aiempaa kirkkoherrakokemusta voidaan hyödyntää.
4. Seurakuntalaisille tarjotut uudet toimintamahdollisuudet: Joissakin tapauksissa liitokset ovat tuoneet uusia mahdollisuuksia seurakuntalaisille osallistua toimintaan, vaikkakin tämä ei ole toteutunut laajasti.

Kielteiset vaikutukset:

1. Työn kuormittavuuden lisääntyminen: Useissa seurakunnissa työmäärä on kasvanut, erityisesti kirkkoherroilla, ja monet työntekijät kokevat, että kuormitus on lisääntynyt. Tämä koskee erityisesti matkustamisen tarvetta, kun toimipisteiden määrä on kasvanut.
2. Tavoitettavuuden heikkeneminen: Liitosten takia työntekijöiden ja pappien tavoitettavuus seurakuntalaisille on heikentynyt, ja reuna-alueilla asuvat seurakuntalaiset kokevat, että papit eivät ole niin helposti saatavilla kuin ennen liitoksia.
3. Työilmapiirin jännitteet: Työilmapiiri on joissakin seurakunnissa kärsinyt, ja luottamuselinten työskentelyyn on tullut jännitteitä. Liitoksista on syntynyt vastakkainasettelua liitettyjen ja vastaanottavien seurakuntien välillä.
4. Seurakuntalaisten osallistumisen väheneminen: Monissa tapauksissa seurakuntalaisten aktiivisuus ei ole lisääntynyt, vaan jopa vähentynyt. Tämä on koettu huolestuttavana seurakunnan toiminnan ja yhteisöllisyyden kannalta.
5. Hallinnon monimutkaistuminen: Vaikka hallinnon tehostuminen oli yksi liitosten tavoitteista, paikallistasolta katsottuna hallinto on monimutkaistunut, mikä on hidastanut päätöksentekoa ja vaikeuttanut paikallista toimintaa.
6. Ydintoiminnoissa pappien ja kanttorien määrä on jopa vähentynyt aiemmasta.

Selvitysmiehen johtopäätös selvitystyön jatkamisesta vuoteen 2028 saakka.

Kirkolliskokouksen päätöksessä seurakuntarakenteen uudistuksen vaikutuksia seurattaisiin kahden vuoden välein aina vuoteen 2028 saakka. Selvitysmiehen näkemyksen mukaan ei ole tarkoituksenmukaista jatkaa selvitystyötä nykyisessä laajuudessa joka toinen vuosi. Jatkossa voitaisiin selvittää pääasiassa määrällisiä tekijöitä kuten taloutta ja tilastoja. Kuitenkin myös kvalitatiivinen selvitys olisi viimeisen vertailuvuoden 2028 jälkeen hyvä tehdä.

Nykyisin kaikkien seurakuntien taloushallinto hoidetaan kirkon taloustoimistossa, joten taloudesta on saatavilla yhdestä pisteestä tietoa seurakuntien taloudesta. Tarvittavat analyysit voitaneen tehdä taloustoimiston taloustyöryhmän yhteistyöllä.

Jumalanpalvelustilastojen analyysi edellyttäisi tarkempaa ja yhdenmukaisempaa tilastointia seurakunnissa. Ohjeen tästä voi antaa piispainkokous ja lisätä jossain vaiheessa kirkkojärjestykseen.

Selvityksen keskeiset tulokset taloudesta (taloustyöryhmän selvitys)

Vertailuvuosien 2018–2022 aikana seurakuntien jäsenmäärä on laskenut 5,2 prosenttia, vain Tampereen ja Turun ortodoksisten seurakuntien jäsenmäärä on kasvanut vuosien 2018–2022 välillä. Vertotulojen muutos on vuodesta 2018 vuoteen 2022 ollut päinvastainen verrattuna jäsenmäärän kehitykseen, eli verotulot ovat kasvaneet.

Vertailuvuosina 2018–2022 koko kirkon tasolla verokertymä on kasvanut 8,2 prosenttia.

Seurakuntien menojen osalta henkilöstökulut ovat kasvaneet vertailuvuosien 2018–2022 aikana keskimäärin 1,1 prosenttia. Työehtosopimusten mukaiset korotukset vertailujakson aikana olivat yhteensä 6,7 prosenttia. Henkilöstökuluihin on vaikuttanut seurakuntien vakituisen henkilöstömäärän väheneminen vertailuvuosien aikana.

Seurakuntien toimintakulut mukaan luettuna keskusrahastomaksu ovat laskeneet seurantavuosien aikana koko kirkon tasolla noin 3,1 prosenttia. Kirkolliskokouksen päätös keskittää asiantuntijapalvelut yhteisesti hoidettavaksi ja katettavaksi keskusrahastomaksulla on tuonut seurakunnille säästöjä.

Muutettu esitys:

Kirkollishallitus on vastaanottanut selvitysmiehen ja taloustyöryhmän laatiman selvitystyön. Kirkollishallitus kiittää selvitysmiestä ja taloustyöryhmää tehdystä työstä.

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että selvitystyön jatkamisen painopisteenä on olemassa olevien kehittämistarpeiden ja parannusehdotusten kartoittaminen seurakuntarakenteiden uudistuksen vaikutusten selvittämisen sijaan. Jatkotyöskentely tapahtuu taloustyöryhmän työnä sekä tilastollisesti ja metodologisesti tarkoituksenmukaisella tavalla myös seurakuntalaisten näkemykset huomioon ottaen.

Päätös:

Muutetun esityksen mukaan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kokous keskeytettiin taukoa varten klo 14.15–14.25 väliseksi ajaksi.

Kasvatus- ja koulutuspäällikön esittely

§ 106

Uskonnonopetusavustukset lukuvuodelle 2024–2025

Taustaa:

Uskonnonopetuksen avustamiseen on varattu 58 000 euroa. Seurakuntien uskonnonopetusmenot ovat olleet vuonna 2023 116 570,90 euroa. Avustuksia on haettu 83 000 euroa seuraavasti:

Seurakunta:	Uskonnon- opetuskulut 2023	Haetaan 2024	Myönnetty 2023	Myönnetty 2022
Helsinki:	27 727,66	10 000	5 500 €	3 000
Joensuu:	10 678,15	5 000	5 000 €	5 000
Saimaa:	15 529	20 000	17 000 €	18 000
Jyväskylä:	17 118,62	12 000	11 000 €	8 000
Kuopio:	14 461,88	12 000	4 500 €	8 000
Pohjois-Suomi	13 087	15 000	5 000 €	8 000
Tampere	5 405	4 000	5 000 €	8 000
Turku	12 563,61	5 000	5 000 €	0
YHT:	11 6570,90	83 000	58 000 €	58 000

Opetuksen jatkuvuuden ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta on tärkeää, että seurakunta korvaa opetus- ja matkakulut silloin kun opetuksen järjestäjän alueella on alle kolme ortodoksiseen kirkkoon kuuluvaa oppilasta. Matkakulujen korvaaminen varmistaa, että alueelle saadaan kiertävä opettaja.

Olemme Kuntaliiton kanssa sopineet, että ortodoksinen seurakunta voi osallistua kuluihin silloin kun opetus tapahtuu opetussuunnitelman mukaan. Tämä on etu, vaikka se aiheuttaa kuluja. Seurakuntaan kuulumatonta ortodoksioppilasta (mm. pakolaiset, osa maahanmuuttajista) ei lasketa kolmen oppilaan kiintiöön.

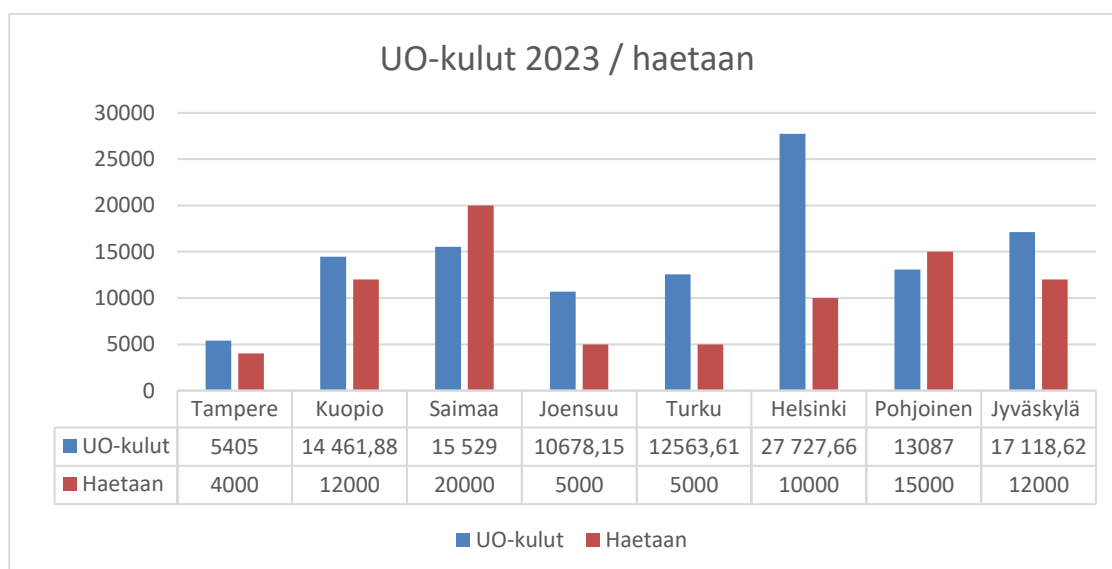
Kunnat eivät ole velvollisia korvaamaan matkoja tuntiopettajille. Uuden OVTES:n 2022–2025 mukaan päätoimiset kiertävät opettajat voivat saada kiertämisen vuoksi pienen rahakorvauksen. Viranhaltijoille korvaus maksetaan tuntihuojennuksina. Myös kiertävä

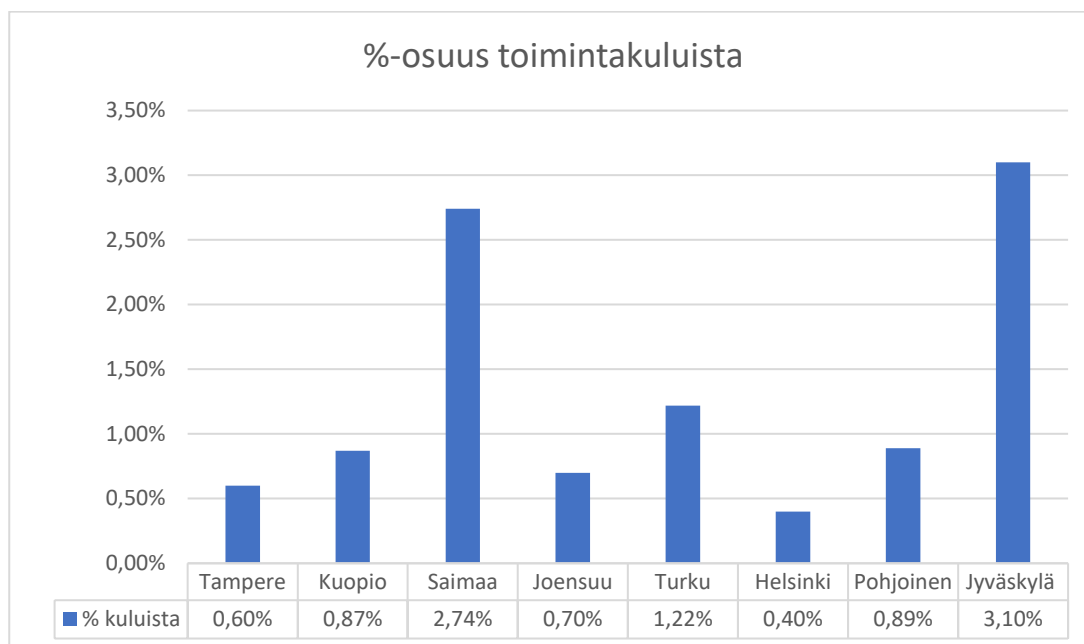
opettaja voi saada korvauksen tuntihuojoennuksena, jos se vaikuttaa päätoimisuuden täyttymiseen.

Opetuksen jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää. Ortodoksisen uskonnon opettaja kohtaa koko ikäluokan ja on eräissä kunnissa ainoa henkilö, joka ”edustaa lapsille seurakuntaa”. Siksi koulun opetustyötä tulee tukea. Ortodoksinen opettaja kohtaa enemmän oppilaita, kuin mitä ko. ikäluokassa on jäseniä seurakuntien rekisterissä.

Uskonnonopetusmenojen hakemisen perusteena on vahvistettu tilinpäätös vuodelta 2023. Vertailun helpottamiseksi ja yhdenvertaisuuden toteutumiseksi seurakunnat ovat laskeneet uskonnonopetusmenot prosentuaalisesti (%) vuoden 2023 toimintakuluista. Lähtökohtana avustukselle on erityisesti lähiopetuksena tapahtuvan uskonnonopetuksen turvaaminen (maksetut tunnit ja matkakorvaukset) sekä seurakunnan maksukyky. Seurakunnille myönnetään enintään haettu summa.

Seurakuntien hakemukset:

Helsinki: Helsingin ortodoksisen seurakunnan alue on Laajentunut Lahden ja Hämeenlinnan seurakuntien liitoksen jälkeen. Seurakunta ei ole maksanut matkakuluja opettajille. Opetuskulut ovat olleet vuonna 2023 27 727,66 euroa ja %-osuus toimintakuluista 0,4 %

Joensuu: Joensuu ortodoksisen seurakunnan uskonnonopettajien matkakulut vuonna 2023 olivat 10 678,15 euroa. Kaikki opetuskulut ovat kuntien vastuulla. Matkakustannusten osuus on 0,7 % toimintakuluista.

Saimaa: Seurakunnan alueella on 20 pientä kuntaa, joissa ei täyty ns. kolmen sääntö ja sekä opetus- että matkakulut maksaa seurakunta. Uskonnonopetusmenot vuonna 2023 olivat 15 529 euroa %-osuuden ollessa 2,74 % toimintakuluista.

Jyväskylä: Jyväskylän ympärillä on myös paljon pieniä kuntia. Vuonna 2023 uskonnonopetusmenot olivat 17 118,62 €. Uskonnonopetusmenot olivat 3,1 % toimintakuluista.

Kuopio: Opettajien matka- ja opetuskuluihin kului vuonna 2023 14 461,88 euroa. Uskonnonopetusmenot ovat 0,87 % seurakunnan toimintakuluista.

Pohjois-Suomi: Vuonna 2023 uskonnonopetuksen kokonaismenot olivat 13 087 euroa. Uskonnonopetusmenot ovat 0,89 % toimintakuluista.

Tampere: Vaasan kappeliseurakunnan alueella opetusryhmät ovat pieniä ja kaukana toisistaan. Avustusta haetaan sekä matka- että palkkakuluihin. Vuonna 2023 uskonnonopetusmenot olivat 5405 euroa. Osuus toimintakuluista on 0,6 %.

Turku: Vuonna 2023 uskonnonopetusmenot olivat 12 563,61 euroa. Uskonnonopetusmenot muodostivat 1.22 % seurakunnan toimintakuluista.

Muutettu esitys:

Seurakunta:	Myönnetään 2024
Helsinki:	5 500
Joensuu:	5 000
Saimaa:	10 500
Jyväskylä:	11 500
Kuopio:	9 000
Pohjois-Suomi	9 000
Tampere	2 500
Turku	5 000
YHT:	58 000

Kirkollishallitus kiinnittää huomiota siihen, että uskonnonopetusjärjestelyjä pitää tarkastella seurakunnan alueella kokonaisuutena ja pyrkiä koordinoimaan opetus niin, ettei turhia matkakuluja synny. Tämä edellyttää yhteistyötä koulujen kanssa, sillä opetus on kuntien vastuulla. Edellä esitetyt summat ovat enimmäismääriä.

Vuoden 2025 uskonnonopetuskuluihin ei matkakuluja enää täysimääräisesti hyväksytävä avustuksen perusteeksi, koska matkakulut ovat henkilökohtaisessa verotuksessa omavastuuosuuden ylittävältä osin vähennyskelpoisia tulonhankkimiskuluja.

Päätös:

Muutetun esityksen mukaan.

Kiinteistöpäällikön esittely

§ 107

Kirkolliskokousaloite seurakuntien ja luostarien kiinteistö- ja irtaimistovakuutusten nykyisiin sopimuksiin ja vahinkohistoriaan perehtymisestä ja mahdollisuudesta luopua vakuuttamisesta

Taustaa:

Kirkolliskokous 2023 on käsitellyt aloitteen seurakuntien ja luostarien kiinteistö- ja irtaimistovakuutusten nykyisiin sopimuksiin ja vahinkohistoriaan perehtymisestä ja

mahdollisuudesta luopua vakuuttamisesta ja päättänyt talousvaliokunnan mietinnön mukaisesti hylätä aloitteen.

Samassa yhteydessä kirkolliskokous 2023 on päättänyt talousvaliokunnan mietinnön mukaisesti, että seurakuntien ja luostarien vakuutukset lukuun ottamatta eläkevakuutuksia tulee keskitetysti kilpailuttaa vuoden 2024 loppuun mennessä ja asiasta on raportoitava vuoden 2025 kirkolliskokoukselle.

Esitys:

Vakuutusten kilpailuttamista ei toteuteta keskitetysti ja asia viedään vuoden 2024 kirkolliskokoukselle tiedoksi.

Perustelut:

Seurakuntien vakuutukset on tarkastettu seurakunnantarkastuksen yhteydessä jo vuosia. Vakuutukset ovat toistaiseksi voimassa olevia ja kiinteistöihin liittyvät vakuutukset pääsääntöisesti kirkkovakuutuksia, joissa irtaimiston vakuuttaminen on toteutettu ensiriskillä. Osa seurakunnista on vakuuttanut erikseen nimettyä arvoirtaimistoa. Seurakunnilla ja keskushallinnolla on myös hallinnollisia vakuutuksia, kuten esimerkiksi oikeusturvavakuutus tai hallinnon vastuuvakuutus. Kaikilla seurakunnilla ja luostareilla tulee olla myös lakisääteiset henkilövakuutukset voimassa. Suurin osa vakuuttamisen kustannuksista muodostuu kiinteistöjen ja irtaimiston vakuutuksista.

Seurakuntien ja luostarien kiinteistöjen ja irtaimiston vakuutukset on keskitetty kahteen vakuutusyhtiöön. Pääosa seurakunnista ja luostareista on ottanut vakuutukset Pohjola Vakuutuksesta ja pieni osa LähiTapiolasta. Vakuutusyhtiöiden vaatimukset vaihtelevat kirkkorakennusten vakuuttamisen osalta, esimerkiksi IF ei vakuuta kirkkorakennuksia ilman, että niissä on tallentava kaksisuuntainen kameravalvontajärjestelmä ja esimerkiksi ulkoverhouksen ja ullakon osalta automaattinen osoitteellinen paloilmoinjärjestelmä. Kyseiset järjestelmät ovat tuhansia euroja maksavia järjestelmiä, eikä niitä ole kuin muutamassa seurakuntien isoimmissa kirkoissa ja seurakuntakeskuksissa. Vakuutusehdot karsivat potentiaalisten vakuutusyhtiöiden määrän käytännössä yhteen.

Vakuutusten kilpailuttamista ei voida tehdä oman työn ohella resurssien ja osaamisen puutteen vuoksi, vaan hankkeeseen olisi otettava mukaan vakuutusmeklari. Lähtötietojen selvittämiseen kuluu paljon aikaa, sillä seurakuntien ja luostarien vakuutettu omaisuus ja henkilövakuutukset on kartoitettava ja luetteloitava huolellisesti taulukkomuotoon. Tämä työ on saatavaan hyötyyn nähden todettu vakuutusmeklarien kanssa käytyjen keskustelujen perusteella hyödyttömäksi, sillä tarjouksia ei tulla saamaan kuin nykyisiltä vakuutusyhtiöiltä. Vakuutusten julkisen kilpailuttamisen yhteydessä vakuutusten kustannukset tulevat todennäköisesti nousemaan todellisen kilpailun puutteen vuoksi.

Kilpailutus tulisi järjestää julkisena hankintana, joka on prosessina raskas, kallis sekä arvaamaton. Hankintalain mukaan myös tarjouspyyntömateriaali tulisi luovuttaa kaikille tarjoajille tasavertaisuuden vuoksi ja tarjouskilpailuun voisi osallistua myös ulkomaisia toimijoita. Hankkeen riskit ovat isot, onnistumisen mahdollisuus on pieni ja potentiaalinen taloudellinen hyöty minimaalinen.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen johtajan esittely

§ 108

Aamun Koitto -lehden konseptin uudistaminen

Liite 108 a OSITTAIN SALPID. Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 24 § 1 mom. alakohda 17.

Muutettu esitys:

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että painettu ja koteihin jaeltava Aamun Koitto siirtyy neljästi vuodessa ilmestyvästä 24-sivuisesta tabloid-lehdestä kahdesti vuodessa koteihin jaeltavaksi useampisivuiseksi aikakauslehdeksi, jossa yhä säilyy tila hiippakuntien omille uutisille.

Aikakauslehdessä ei enää julkaista muutoksille alttiita jumalanpalvelutietoja, vaan niiden osalta tiedotus tapahtuisi reaaliaikaisesti seurakuntien omien kanavien kautta.

Lisäksi esitetään, että niin painetun kuin verkkolehden sisällöntuotantoon panostetaan lisäämällä lehden budjettiin 36 000 €:n lisämääräraha sisällöntuotannon palveluostoihin.

Esitetään myös, että ONL ry:n kanssa neuvotellaan yhdistyksen julkaiseman Tuohustulen sisällön integroimisesta Aamun Koittoon siten, että ONL ry. tuottaa painettuun lehteen oman materiaalinsa.

Muutetut perustelut:

Vuonna 2022 toteutetun lehden lukijakyselyn vastausten mukaan Aamun Koitto -lehti koetaan tärkeänä siteenä omaan kirkkoon, ja se halutaan saada kotiin jaeltuna. Lisäksi toimituksen saaman palautteen mukaan lehden on toivottu siirtyvän aikakauslehtimuotoon. Lehden nippujakelu ei saanut sen paremmin lukijoiden kuin seurakuntienkaan kannatusta. Katsottiin, että nippujakelun myötä murtuisi lukemattomien kirkon jäsenten tärkeä (joskus jopa ainoa) side omaan kirkkoon.

Haasteen muodostavat painetun lehden alati kasvavat jakelukustannukset. Lehtialalla trendi on painetuista lehdistä luopuminen tai niiden ilmestymiskertojen vähentäminen. Tämä on sopusoinnussa kirkon ympäristötavoitteiden mukaisen ekologisen näkökulman kanssa. Kahdesti vuodessa kotiin jaeltu tasokas aikakauslehti olisi ratkaisu, jonka turvin kyettäisiin paitsi huomioimaan kirkon jäsenten toiveet, myös hillitsemään myös kohonneita jakelukustannuksia. Jatkuvasti kasvaneet jakelukustannukset ovat muodostaneet alusta saakka merkittävän osan painetun lehden kuluista. Yhden tabloid-lehden tuottaminen maksoi loppuvuonna 2024 noin 60 000 €. Jakelukustannusten summa oli syksyllä 2024 lähes 37 000 € (sis. alv) per lehti. Aamun Koitto ilmestyy vuonna 2024 neljä kertaa. Näin ollen 4 lehteä vuodessa maksaa jatkossa ainakin 240 000 €, liite 108 a (OSITT.SAL.PID). Aikakauslehtiformaattiin siirtymisen myötä 2 kotiin jaeltua lehteä maksaisi vuodessa noin 120 000 €. Painetun lehden visuaalisen ilmeen uusiminen maksaa kertamaksuna 2 200 €.

Saavutettu säästö mahdollistaisi lehden sisältöön panostamisen jakelun sijasta.

Samalla Aamun Koiton verkkolehti ja some-kanavat ovat kasvattaneet suosiotaan. Yksi suosittu verkkojuttu voi parhaimmillaan saavuttaa jopa 40 000 kerran kävijämäärän. Painetun lehden painosmäärä on 41 000. Tulevaisuudessa painopiste tulee olemaan sähköisessä viestinnässä.

Aamun Koiton toimitusneuvosto totesi jo valtakunnallisen lehden ensimmäisenä keväänä lehden henkilöstöresurssin riittämättömäksi. Valtakunnallisen lehden henkilöstöresurssi muodostettiin päätoimittajan palkkaamisen ohella siten, että lehden toimitustyö määriteltiin osaksi kahden muun täysiaikaisen työntekijän toimenkuvaa ilman, että heidän työtehtävistään vastaavasti poistettiin mitään. Käytäntö on osoittanut, että ratkaisu ei ole kestävä. Näin ollen on jouduttu turvautumaan avustajiin ennakoitua enemmän. Lisäpanostus lehden sisällöntuotantoon voidaan suunnata aikakauslehden, jatkuvasti päivittyvän verkkolehden ja kahden some-kanavan (Facebook, Instagram) laadukkaan sisällön tuottamiseen. Lisäksi on panostettava sähköisten kanavien videomuotoisen materiaalin tuottamiseen.

Mikäli juttuja ja kuvia ostetaan ulkopuolelta, voidaan karkeasti tehdä seuraavia laskelmia. Aamun Koitossa toimitusneuvoston määrittelemä palkkiosumma on ollut lyhyestä 3 000–3 500 merkin jutusta 150 € ja 8 000–8 500 merkin jutusta 400 euroa. Aamun Koiton juttu- ja kuvapalkkiot ovat selvästi alalla noudatettuja taksoja alhaisemmat.

Jokaiseen juttuun tarvitaan lisäksi kuvitus. Kun valtakunnallinen Aamun Koitto aloitti, sillä ei ollut omaa kuva-arkistoa. Kuvan korvaussumma on tällä hetkellä 50 €. Minimissään juttuun kuuluu yksi kuva, mutta usein kuvitusta on 2–5 kuvaa. Lehdessä on turvauduttu maksuttomiin kuviin aina, kun se on mahdollista. Keskimäärin juttuja on jouduttu ostamaan 3–5 kuukaudessa.

Toimittaja paitsi kirjoittaa juttuja, myös käy haastattelumatkoilla, kuvaa ja editoi sekä still-että videokuvia lehteen ja someen, hankkii kuvia, tallentaa ja dokumentoi ne, suorittaa juttuhankintaa, oikolukee tekstejä, seuraa ortodoksisen ja muun maailman tapahtumia, ideoi ja toteuttaa erilaisia juttuja, päivittää ja moderoi lehden some-kanavia, vastaa lukijapalautteeseen, päivittää lehden tilaajatietoja ja pitää yhteyttä sidosryhmien kanssa. Liite 108 b.

Tällä hetkellä Aamun Koiton päätoimittaja on lehden ainoa vakituinen ja täysiaikainen työntekijä. Esimerkiksi voidaan mainita, että Helsingin ortodoksisen seurakunnan Ortodoksiviestiä toimitti kaksi henkilöä. Ortodoksiviesti oli painettu lehti ja näköislehti, joten Ortodoksiviestin vaatima työmäärä oli oleellisesti pienempi kuin nykyisessä Aamun Koitossa.

Uudistuksen myötä olisi mahdollista tarjota koko Suomen ortodokseille laadukas, kirkon arvoja ja opetusta ihmisläheisellä tavalla esiin tuova ja kaikille samansisältöinen lehti kustannustehokkaalla, lukijoiden toiveet ja henkilöstön työhyvinvointi huomioivalla ja ekologisella tavalla.

Tähän saakka runkolehdestä on jouduttu antamaan sivuja hiippakuntaliitteelle, mikäli seurakuntien omaa materiaalia on ollut paljon. Näin ollen eri puolilla Suomea asuvat ortodoksit ovat saaneet aika ajoin eri sisältöisen runkolehden. Tämä on ristiriidassa kirkon jäsenten tasa-arvoisen kohtelun kanssa. Lehden tavoitavuus säilyisi myös uudistuksen myötä, minkä lisäksi uudistus huomioi lukijoiden toiveet niin kotijakelun kuin lehden formaatin osalta.

Päätös:

Muutetun esityksen ja muutettujen perusteluiden mukaan.

Palvelukeskuksen johtajan esittely

§ 109

Kirkolliskokousaloite tasa-arvoisen palkitsemisjärjestelmän luomiseksi

Taustaa:

Kirkolliskokousaloitteessa esitetään, että Suomen ortodoksisen kirkkoon luodaan tasa-arvoinen palkitsemisjärjestelmä, jossa kaikkia työntekijöitä huomioidaan kymmenen työvuoden välein, liite 109.

Perusteena aloitteen tekijä esittää, että Suomen ortodoksinen kirkko on sitoutunut ihmisten tasa-arvoiseen kohteluun sekä tukemaan kaikkia työntekijöitään heidän palvelutehtävissään. Viime vuosina kirkossa on kiinnitetty huomiota papiston ja kanttorien palkitsemiseen. Nyt katse tulisi kääntää myös muiden kirkon työntekijöiden, kuten vahtimestarien, kasvatus- ja diakoniatyöntekijöiden, asiakaspalveluhenkilöstön sekä muiden seurakuntien ja kirkon palveluksessa työskentelevien työntekijöiden huomioimiseen.

Aloitteessa on nostettu esille tarve tasa-arvoisen palkitsemisjärjestelmän luomiselle, joka huomioisi kaikki kirkon työntekijät tasapuolisesti heidän pitkäaikaisesta palveluksestaan. Aloitteen mukaan tällainen järjestelmä tukisi kirkon tavoitteita toimia oikeudenmukaisesti ja arvostavasti kaikkia työntekijöitään kohtaan.

Tällä hetkellä kirkossa on käytössä erilaisia palkitsemisen muotoja. Papistoa palkitaan julkisilla tunnustuksilla, joita myöntävät hiippakunnan piispat. Näitä ovat Kultaristin käyttöoikeus, rovastin arvo, epigonaation käyttöoikeus sekä koruristin käyttöoikeus.

Kanttoreita palkitaan Director Cantus- ja Director Musices -arvonimillä. Lisäksi heille on myönnetty erityisiä ansiomerkkejä, joita on kaksi kategoriaa: kultainen ja hopeinen ansiomerkki. Nämä ansiomerkit on myönnetty kirkkomusiikin hyväksi tehdystä työstä, ja ne myöntää hiippakunnan piispa. Kirkkokuorolaisille voidaan myöntää sitoutuneesta toiminnasta PSHV:n myöntämä kultainen tai hopeinen laulajan merkki.

Maallikoita palkitaan piispallisilla siunauskirjoilla, ja niitä annetaan myös kirkon työntekijöille ansiona kirkon hyväksi tehdystä työstä. Ikonimaalari Petros Sasakin suunnittelema standaari on annettu sekä papistolle että maallikoille.

Pyhän Karitsan ritarikunta on perustettu vuonna 1935, ja arkkipiispa toimii ritarikunnan suurmestarina. Ritarikunnan kunniamerkkejä ovat muun muassa suurristi, 1. ja 2. luokan komentajamerkki sekä 1. ja 2. luokan ritarimerkki. Ansiomerkkejä myönnetään myös maallikoille, joilla on erityisiä ansioita kirkon hyväksi. Seurakunnat voivat hakea ansiomerkkejä kaikille työntekijöilleen.

Esitys:

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että palvelukeskus selvittää uuden erillisen palkitsemistavan tarpeellisuutta suhteessa kirkolla jo olemassa oleviin palkitsemisjärjestelmiin. Palvelukeskus toimittaa raportin selvityksestä kirkollishallitukselle ja kirkolliskokoukselle ennen vuoden 2025 kirkolliskokousseminaaria. Samalla kirkollishallitus rohkaisee seurakuntia, luostareita ja kirkkoa lähellä olevia järjestöjä hakemaan jo olemassa olevia huomionosoituksia henkilöstölleen.

Perustelut:

Kirkon ja seurakuntien työntekijät ovat sitoutuneita tehtäväänsä ja tekevät arvokasta työtä

yhdessä vapaaehtoisten kanssa. On olennaista, että kaikki kirkon ansioituneet työntekijät saavat tunnustusta pitkäaikaisesta palvelustyöstään. Tasapuolinen huomioiminen parantaa työtyytyväisyyttä ja vahvistaisi yhteisöllisyyttä kirkon sisällä.

Kirkolla ja seurakunnilla on jo nyt olemassa keinoja palkita henkilöstöään. Aloitteessa esitetyn palkitsemisjärjestelmän tarvetta suhteessa jo olemassa oleviin palkitsemisjärjestelmiin voidaan selvittää tehokkaammin kirkollishallituksen ja toimenhaltijoiden työnä.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen johtajan esittely

§ 110

Kirkolliskokousaloite toimivan pyhäkkötoimintamallin luomisesta

Taustaa:

Kirkolliskokousaloitteessa esitetään toimivan pyhäkkötoimintamallin luomista ja sen käyttöönottoa koko kirkkokunnassamme, liite 110. Aloitteentekijöiden mukaan pyhäkkötoimintamalli voisi edistää seurakuntalaisten aktiivisuutta ja osallistumista paikallisen yhteisön toimintaan. Aloitteessa viitataan siihen, että seurakuntarakenteiden uudistukset, kuten hiippakuntarajojen muutokset ja seurakuntaliitokset, ovat lisänneet etäisyyttä seurakuntalaisten ja päätöksenteon välillä. Tämän vuoksi esitetään, että paikallisiin pyhäkkötoimikuntiin annettaisiin päätösvaltaa sekä oma budjetti, jonka puitteissa toiminta voitaisiin suunnitella ja toteuttaa pyhäköissä.

Aloitteessa korostetaan, että pyhäkkökeskeinen toimintamalli lisäisi yhteisöllisyyttä ja toisi päätöksenteon lähemmäs seurakuntalaisia. Tavoitteena on selkeyttää pyhäkkötoimikuntien toiminta- ja valtarajoja sekä määritellä, millaiset asiat voidaan päättää paikallisesti ja mitkä täytyy viedä suurempiin seurakunnan hallintoelimiin.

Muutettu esitys:

Kirkollishallitus esittää, että kirkolliskokous hylkää aloitteen. Sen sijaan kirkollishallitus suosittaa, että seurakunnat ottavat aktiivisesti osaa keskusteluun pyhäkkökeskeisestä toimintamallista ja selvittävät itsenäisesti, miten tämä toimintamalli voisi toimia osana heidän

hallintoaan ja toimintaansa. Seurakuntien tulisi myös arvioida mahdollisuuksia pyhäkkötoimikuntien taloudelliseen päätäntävaltaan ja harkita budjettivallan delegointia oman seurakunnan tarpeidensa mukaisesti.

Kirkollishallitus lähettää aloitteen hallintovaliokuntaan ja pyytää valiokuntaa keskustelemaan keinoista pyhäkkökeskeisyyden edistämiseksi olemassa olevien rakenteiden puitteissa.

Perustelut:

Vaikka aloitteessa esitetyt tavoitteet pyhäkköjen aktiivisuuden ja paikallisen päätöksenteon lisäämiseksi ovat tärkeitä ja arvokkaita, kirkolliskokous ei voi päättää yksittäisten seurakuntien budjettiasioista. OrtKJ 112 §:n mukaisesti seurakuntien taloudellinen päätösvalta on seurakuntien omissa käsissä, ja pyhäkkötoimikunnille annettavien budjettivaltuuksien päätöksenteko kuuluu seurakunnille itselleen.

Nykyisen kirkkolain ja kirkkojärjestyksen puitteissa seurakunnat voivat omilla päätöksillään päättää, miten pyhäkkötoimikunnille annetaan päätösvaltaa ja mahdollisuuksia taloudelliseen itsenäisyyteen. Lisäksi pyhäkkökeskeisen toimintamallin toteuttaminen seurakunnissa ei edellytä kirkolliskokouksen päätöstä, vaan seurakunnat voivat jo nyt ryhtyä toimenpiteisiin pyhäkköjen toiminnan vahvistamiseksi paikallisesti. Toimivallan ollessa tässä asiassa seurakunnissa, on seurakuntien tehtävä myös kertoa seurakuntalaisille ja työntekijöilleen toimivallan rajoista.

Kirkollishallitus katsoo, että pyhäkkökeskeisyyden edistäminen on tärkeä tavoite, mutta sitä tulisi edistää seurakuntien omilla päätöksillä ja hallinnon toimilla, ei kirkolliskokouksen toimesta. Pyhäkköjen oma osallistava budjetointi on jo nykyisen lainsäädännön puitteissa mahdollista, ja seurakuntien tulisi hyödyntää tätä mahdollisuutta tarvittaessa.

Vaikka aloite nostaa esiin tärkeitä ja arvokkaita asioita, kirkollishallitus katsoo, että sen tavoitteet ovat toteutettavissa seurakuntien omilla päätöksillä, ja näin ollen aloitteen hylkääminen on perusteltua. Kirkolliskokouksen ei ole tarpeellista tehdä päätöstä asiasta, koska tarvittavat toimenpiteet ovat jo mahdollisia nykyisten säännösten puitteissa.

Päätös:

Muutetun esityksen mukaan.

Kirkollishallituksen lakimiesjäsenen esittely

§ 111

Kirkollishallituksen selvitys kirkolliskokoukselle: Ortodoksisesta kirkosta annetun lain sekä kirkkojärjestyksen uudistushankkeen jatkaminen

Taustaa:

Vuoden 2023 kirkolliskokous jätti hyväksymättä sille annetun ehdotuksen ortodoksisesta kirkosta annetun lain (OrtKL) laajaksi uudistukseksi. Samalla raukesi ehdotusta täydentävä ehdotus ortodoksisen kirkon kirkkojärjestyksen (OrtKJ) päivittämiseksi.

Kuluneen vuoden aikana kirkon sisäinen lainvalmistelutoiminta on keskittynyt välittömästi järjestämistä vaativiin kysymyksiin, joista osasta annetaan vuoden 2024 kirkolliskokoukselle ehdotuksia (kolttasaamelaisten edustus, sähköinen päätöksenteko, poikkeusolojen toiminta). Muilta osin nykytilaa kehittävä sääntely (muun muassa piispainkokouksen rooli koulutusasioihin liittyvässä päätöksenteossa) on arvioitu mahdolliseksi jättää lakihankkeen jatkotyön yhteydessä toteutettavaksi.

Esitys:

Kirkollishallitus päättää antaa kirkolliskokoukselle liitteenä 111 olevan selvityksen ortodoksisesta kirkosta annetun lain sekä kirkkojärjestyksen uudistushankkeen jatkamisesta sekä pyytää kirkolliskokoukselta ohjausta selvityksessä esitettyihin jatkotyön sisältökysymyksiin. Kirkollishallitus esittää, että asiasta pyydetään lakivaliokunnan mietintö.

Perustelut:

Tarve OrtKL:n ja OrtKJ:n laajaan tai kokonaisuudistukseen ei ole poistunut. Kirkon autonomian säilyttäminen ja kehittäminen tulevana haasteellisina vuosina päinvastoin edellyttävät, että kykyämme päättää kirkon sisäisesti uudistuksista parannetaan.

Vuoden 2023 kirkolliskokouksen tuloksen vuoksi lakiuudistuksen suunnasta ja omistajuudesta on ollut epätietoisuutta. Tämän selvityksen tavoitteena on saada kirkolliskokoukselta tukea uudistustyölle sekä ennen kaikkea evästystä sen sisällöstä. Uudistukselle tulee myös sopia tavoiteaikataulu sekä löytää menettely, jonka kautta vuosien työ voidaan tuloksellisesti viedä päätökseen muutaman päivän kestävässä kirkolliskokouksessa.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Kirkollishallituksen lakimiesjäsenen esittely

§ 112

Kirkollishallituksen esitys kirkolliskokouksen päätökseksi ortodoksisen kirkon kirkkojärjestyksen muuttamisesta

Taustaa:

Toimielinten päätöksenteko sähköisessä kokouksessa tai muuten sähköisiä välineitä käyttäen on vakiintunut Suomessa sekä julkishallinnossa että yksityisellä sektorilla. Ortodoksinen kirkko ja sen seurakunnat eivät ole seuranneet tätä kehitystä, oletettavasti yhtenäisen säännösten puuttuessa. Sähköisten menettelyjen laajempi käyttö sujuvoittaa nykykäytäntöjä ja mahdollistaa tehokkaan ja taloudellisen asioiden hoidon.

Ehdotetut säännökset voidaan saattaa kirkon sisäisesti voimaan kirkkojärjestyksessä. Säännökset eivät koske yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita tai asioita, jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan, eikä niistä siten ole perustuslain 80 §:n mukaan säädettävä lailla. Ehdotetut säännökset vastaavat evankelisluterilaisen kirkon kirkkolaissa olevia säännöksiä.

Poikkeusoloja koskevat säännökset esitetään myös lisättäväksi kirkkojärjestykseen niiltä osin kuin se on mahdollista ilman lakitasoista sääntelyä.

Esitys:

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että se päättäisi muuttaa ortodoksisen kirkon kirkkojärjestystä lisäämällä kirkkojärjestykseen sähköisiä päätöksentekotapoja sekä poikkeusoloja koskevat säännökset liitteessä 112 esitetyllä tavalla. Kirkollishallitus esittää, että asiasta pyydetään lakivaliokunnan mietintö.

Perustelut:

Sähköinen kokousmenettely on yleistynyt Suomessa käytännössä koronapandemian seurauksena. Menettelytavat ovat pääosin vakiintuneet ilman ylhäältä annettua sääntelyä. Samalla menettelytavat edelleen kehittyvät teknisen kehityksen ja kertyvän kokemuksen tuloksena. Kirkon toimielinten tarpeita varten on aiheellista luoda suppea säännöstö, joka takaa päätöksenteon avoimuuden ja lainmukaisuuden ohjaamatta tarpeettomasti tekniikan kehitystä tai eri toimielinten tapaa järjestää oma toimintansa.

Kirkollishallitus katsoo, että on aiheellista saattaa voimaan poikkeusoloja koskeva säännös viivyttämättä. Poikkeusoloja koskevasta ehdotuksesta osa edellyttää lain tason sääntelyä, kun siinä ehdotetaan kirkolliskokoukselle tai seurakunnanvaltuustolle kuuluvan toimivallan siirtoa kirkollishallitukselle tai seurakunnan kirkkoherralle. Lakimuutos on syytä toteuttaa mahdollisimman pian. Lakimuutosta odotellessa on kuitenkin aiheellista

vahvistaa kirkkojärjestyksessä menettely, johon lain puuttuessa on turvauduttava pakkotilassa.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Kirkollishallituksen lakimiesjäsenen esittely**§ 113****Kirkolliskokousaloite hallinnon kehittämistä normaalioloissa ja poikkeusoloihin varautumisesta****Taustaa:**

Kirkolliskokousedustajat Ritva Bly, Kim Kilpinen, Anja Lindström, Elina Palola, Ulla Saarinen ja Irina Tchervinskij-Matsi ehdottavat, että sähköisen kokouksen ja poikkeusolojen säännökset lisätään kirkkoamme koskevaan sääntelyyn. Hiippakuntien tehtäviä ja työnjakoa sekä rakennetta on syytä tarkastella kestävän talouden ja resurssien joustavan käytön kannalta koko kirkkoa parhaiten palvelevaksi. Aloite on liitteenä 113.

Muutettu esitys:

Kirkollishallitus esittää, että aloite hyväksytään.

Aloite käsitellään samassa yhteydessä lakivaliokunnassa sähköisiä päätöksentekotapoja koskevien säännösten kirjaamista kirkon säädöksiin ja poikkeusolojen säännöksiä koskevan aloitteen sekä ortodoksista kirkkoa koskevan lainsäädännön uudistushankkeen jatkoa vuoden 2023 kirkolliskokouksen päätöksen jälkeen koskevan kirkollishallituksen esityksen kanssa.

Kirkollishallitus esittää, että asiasta pyydetään hallintovaliokunnan mietintö ja että hallintovaliokunta pyytää asiasta lakivaliokunnalta lausunnon.

Perustelut:

Kirkollishallitus on tänään antanut kirkolliskokoukselle kaksi esitystä, joista toinen koskee sähköisiä päätöksentekotapoja koskevien säännösten kirjaamista kirkon säädöksiin sekä poikkeusolojen säännöksiä ja toinen ortodoksista kirkkoa koskevan lainsäädännön uudistushankkeen jatkoa vuoden 2023 kirkolliskokouksen päätöksen jälkeen.

Tämä aloite sekä tässä esityksessä mainitut kaksi esitystä on tarkoituksenmukaista käsitellä samassa yhteydessä lakivaliokunnassa.

Sähköisiä päätöksentekotapoja koskeva sääntely on mahdollista toteuttaa jo vuoden 2024 kirkolliskokouksessa kirkkojärjestystä täydentämällä. Asia ei edellytä lain säätämistä. Poikkeusoloja koskevaa sääntelyä ehdotetaan otettavaksi tulevassa kirkolliskokouksessa kirkkojärjestykseen siltä osin, kuin se on nykyisen lain mukaan mahdollista. Lakitason sääntelyn täydentämisen aikataulua käsitellään lakiuudistusta koskevassa kirkollishallituksen esityksessä.

Päätös:

Muutetun esityksen mukaan.

Kirkollishallituksen lakimiesjäsenen esittely

§ 114

Kirkolliskokousaloite kolttasaamelaisten edustuksesta kirkon päättävissä elimissä

Taustaa:

Aloitteessa ehdotetaan, että lakiin ortodoksisesta kirkosta ja ortodoksisen kirkon kirkkojärjestykseen tehdään tarvittavat muutokset, joilla säädetään kolttasaamelaisten edustuksesta kirkolliskokouksessa sekä sen seurakunnan seurakunnanvaltuustossa ja seurakunnanneuvostossa, johon kolttala-alue kuuluu, liite 114 a.

Muutettu esitys:

Kirkollishallitus esittää, että kirkolliskokous hyväksyy kolttasaamelaisten asemaa kirkolliskokouksessa, seurakunnanvaltuustossa ja seurakunnanneuvostossa koskevan ehdotuksen esitettäväksi maan hallitukselle lainsäätämistoimia varten.

Kirkollishallitus pyytää lisäksi, että kirkolliskokous antaa sille valtuudet aloittaa neuvottelut opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa hallituksen esityksen viimeistelystä tältä pohjalta. Kirkollishallitus tuo kirkolliskokoukseen päivitetyn ehdotuksen kirkkojärjestyksen muuttamiseksi lakiehdotuksen hyväksymisen varmistuessa.

Kirkollishallitus esittää, että asiasta pyydetään lakivaliokunnan mietintö.

Kirkollishallitus päättää lisäksi pyytää kolttien kyläkokoukselta lausunnon kirkolliskokoukselle.

Muutetut perustelut:

Aikataulusta: Kirkollishallitus katsoo olevan perusteita käsitellä kolttasaamelaisten asiaa nopeammassa järjestyksessä kuin kirkkolain uudistusta muuten. Säädösehdotukset on käytännössä viimeistely, eivätkä ne pääosiltaan ole yhteydessä muuhun valmisteltavaan kirkkolainsäädäntöön. Tavoitteena tulee olla, että hallituksen esitys annetaan eduskunnalle mahdollisimman pian.

Kirkolliskokouksen maallikkoedustajien lukumäärä: Lakivaliokunta ehdotti kirkolliskokouksen maallikkoedustajien lukumäärän nostamista 18:sta 19:ään. Kirkollishallitus ei pidä tätä ratkaisua oikeaan osuvana. Muiden kuin kolttasaamelaisia edustavan maallikkoedustajan kirkolliskokouspaikat jaetaan kaikissa oloissa hiippakuntien kesken niiden väestömäärän suhteessa. Muutoksella luodaan sen sijaan maallikkoedustajien enemmistö kirkolliskokouksessa. Maallikoiden enemmistö muuttaisi kirkon sisäisiä valtasuhteita tavalla, jota on syytä arvioida perusteellisesti myös tradition ja kanonisen oikeuden kannalta.

Yhtenä vuoden 2023 kirkkolakiehdotuksen tavoitteista oli selkeyttää rajanveto yhtäältä kansanvaltaisuuden sekä toisaalta kanonisuuden sääntöjen mukaan päätettävien asioiden välillä. Koska kirkolliskokous ei tehnyt päätöstä asiasta, kirkolliskokouksen valtasuhteiden muutoksen seuraukset olisivat vaikeasti ennakoitavissa.

Lain sisältöä koskevia huomautuksia: Kirkollishallituksen vuosina 2022 ja 2023 antamien lakiehdotusten valmistelussa on otettu huomioon kolttasaamelaisten edustajien huomautuksia, joista kaikkia ei kuitenkaan ollut mahdollista toteuttaa. Tärkein kolttasaamelaisten lausunnosta johtuva muutos oli se, että kirkolliskokousedustajan ja seurakunnanvaltuuston edustajan valintaoikeus annettiin kolttien kyläkokouksen tehtäväksi.

Lakiehdotusta valmisteleva hankeryhmä oli ensin ehdottanut myös kolttasaamelaisten edustajan valitsemista yleisillä vaaleilla, joissa olisi saanut äänestää joko kaikki Suomessa tai kaikki Lapissa asuvat ortodoksisen kirkon kolttasaamelaisten jäsenet, jotka ovat täyttäneet 16 vuotta. Lakihanke arvioivat, että laajan äänioikeuden olisi helpompi saada eduskunnan hyväksyntä. Kolttasaamelaisten huomautuksen tehtyä selväksi kyläkokouksen aseman periaatteellisen merkityksen kolttasaamelaistille, lakihanke arvioi kuitenkin, että nyt valittu järjestely on perustuslain kannalta toteuttamiskelpoinen, kunhan sitä taitavasti perustellaan.

Lakihanke ei kuitenkaan pitänyt mahdollisena sisällyttää lakiehdotukseen seuraavia kolttasaamelaisten ehdotuksia, jotka vuoden 2023 kirkolliskokouksen lakivaliokunta

kuitenkin päätti siihen lisätä. Kolttasaamelaisten ehdotus olisi poistanut lakiehdotuksesta säännöksen, joka olisi taannut kirkollisen äänioikeuden ikärajan olevan 16 vuotta myös kolttien kyläkokouksessa sekä rajoittanut äänioikeuden kyläkokouksessa kirkon jäseniin.

Kyläkokouksen jäsenen äänestää muualla: Vuoden 2023 kirkolliskokouksen lakivaliokunta ehdotti muutettavaksi säännösehdotuksesta virkkeen, jonka mukaan ”Kolttien kyläkokouksessa äänioikeutettu henkilö ei voi olla valitsijamies eikä ehdokas toisen vaalialueen maallikkoedustajan vaalissa.” Lakivaliokunnan ehdotuksen mukaan vasta äänestäminen kyläkokouksessa loisi esteen äänestää toisen kerran muualla. Suomen vaalijärjestelmä ei tunne sellaista mahdollisuutta, että äänestäjä saa valita, missä ’vaalipiirissä’ äänensä antaa.

Jo mahdollisuus vaalivilppiä koskeviin epäilyihin on kirkollishallituksen käsityksen mukaan pakottava syy torjua ehdotus. Kirkollishallitus huomauttaa, että tämä säännös ei vaikuta menettelyyn kolttien kyläkokouksessa. Säännöksen vuoksi muiden vaalialueiden kuin kolttala-alueen vaalien järjestäjät olisivat velvolliset varmistamaan säännöksen soveltamista näiden vaalialueiden vaalijärjestelyissä.

Ehdotuksen subde muihin saamelaisten itsehallintoa koskeviin järjestelyihin: Kirkollishallitus arvioi, että sen vuoden 2023 ehdotus saattoi aliarvioida saamelaisten itsehallinnon säännösten eheyden merkityksen. Suomessa vakiintuneeseen lainsäätämistapaan kuuluu, että itsehallinnollisten yksiköiden perussääntöjen muuttaminen edellyttää itsehallintosubjektien myötävaikutusta. Tässä yhteydessä on aihetta mainita, että edellä syrjiväksi tai vaalioikeudellisesti ongelmalliseksi katsottavat säännökset äänestysikärajasta sekä mahdollisuudesta kaksinkertaiseen äänioikeuteen esiintyvät myös evankelis-luterilaisen kirkon vuoden 2023 kirkkolaissa.

Lakiehdotus: Kirkollishallitus katsoo, että oikeusnormien ristiriitatilanteessa on aiheellista hakea perusoikeusmyönteisin kompromissi. Liitteenä oleva säännösehdotus loisi toivotun kolttasaamelaisten edustuksen kirkolliskokouksessa sekä kolttala-alueen sijaintialueen seurakunnanvaltuustossa ja seurakunnanneuvostossa. Etniseen vähemmistöön edelleen sovellettava, muita kirkon jäseniä korkeampi äänestysikäraja säilyy ongelmana, johon kirkollishallitus pyrkii palaamaan yhteistoiminnassa opetus- ja kulttuuriministeriön sekä evankelis-luterilaisen kirkon kanssa.

Mahdollisuus äänestää tai olla ehdokkaana sekä kolttasaamelaisten edustajan että muun maallikkojäsenen vaalissa säilyy jo sen vuoksi, että asian selvittäminen ennakolta ei nykyisten rekisterisäännösten mukaan ole mahdollista. Kyläkokouksessa kirkolliskokous-edustajan vaaliin osallistunut kuitenkin ei voi toimia valitsijamiehenä muiden maallikko-edustajien vaaleissa eikä äänestää seurakunnanvaltuuston vaaleissa. Ehdokkaana oleminen on kuitenkin mahdollista.

Johdonmukaisuuden vuoksi ehdotetaan, että myös koltta-alueen sijaintiseurakunnan seurakunnanneuvostoon nimeää yhden edustajan kolttien kyläkokous.

Päätös:

Muutetun esityksen ja muutettujen perusteluiden mukaan.

Kirkollishallituksen lakimiesjäsenen esittely

§ 115

Kirkolliskokousaloite Kuopion ortodoksiseen seurakunnan Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvien alueiden liittämistä Pohjois-Suomen ortodoksiseen seurakuntaan

Taustaa:

Kirkolliskokousedustajat Jussi Kauhanen ja Sofia Laukkanen ehdottavat aloitteesta tarkemmin ilmenevin perustein, että Kuopion ortodoksiseen seurakuntaan kuuluvat kunnat (Pyhäjärvi, Haapajärvi, Kärsämäki, Pyhäntä, Nivala, Haapavesi, Sievi, Ylivieska, Reisjärvi) liitetään Pohjois-Suomen ortodoksiseen seurakuntaan ja näin ollen Oulun hiippakuntaan, liite 115.

Esitys:

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että aloite hylätään. Lisäksi kirkollishallitus esittää, että asiasta pyydetään lakivaliokunnan mietintö.

Perustelut:

Ortodoksisesta kirkosta annetun lain 6 §:n mukaan hiippakuntajaosta säädetään kirkkojärjestyksessä. Lain 7 §:n mukaan seurakuntajaon muutoksesta päättää kirkollishallitus hiippakunnan piispan esityksestä eikä siis kirkolliskokous. Aloite on käsiteltävä ehdotuksena kirkkojärjestyksen 12 §:n muuttamisesta.

Kirkollishallitus toteaa, että näin merkittävän hiippakuntajaon muutosta tarkoittava päätös edellyttää selvityksiä, asianomaisten hiippakuntien ja seurakuntien kuulemista ja lisäksi lain 64 § - 68 §: mukaan seurakuntien kesken tehtävää sopimista mm. työntekijöiden asemasta sekä omaisuuden jaosta.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely**§ 116****Oikaisuvaatimus kirkollishallituksen istunnossaan 24.9.2024 pöytäkirjan 90 §:n kohdalla tekemästä päätöksestä koskien ylimääräisten lisenssi-kustannusten kompensoimista seurakunnille****Taustaa:**

Palvelukeskuksen entisen IT-asiantuntijan Juha Kolarin oikaisuvaatimus on liitteenä 116.

Esitys:

Kirkollishallitus ei tutki oikaisuvaatimusta.

Perustelut:

OrtKL 99 §:n 1 momentin mukaan kirkon, seurakunnan ja luostarin viranomaisen hallintoasiassa tekemään päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen kirkollishallitukselle. Sillä perusteella, että päätös ei ole tarkoituksenmukainen, oikaisuvaatimuksen saa tehdä vain seurakunnanvaltuuston ja luostarin johtokunnan alistettavasta päätöksestä.

OrtKL 102 §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*). Oikaisuvaatimuksen seurakunnan ja luostarin viranomaisen päätöksestä saa lisäksi tehdä sen jäsen.

Kirkollishallitus on istunnossaan 24.9.2024 pöytäkirjan 90 §:n kohdalla tekemällään päätöksellä päättänyt kompensoida M365-lisenssien siirrossa tapahtuneiden virheiden johdosta seurakunnille aiheutuneet ylimääräiset kustannukset täysimääräisesti seurakunnille.

Tehty päätös ei vaikuta välittömästi palvelukeskuksen entisen IT-asiantuntijan oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun OrtKL102 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, minkä vuoksi hän ei ole asiassa asianosaisen asemassa.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

§ 117

Kirkolliskokouksen toimihenkilöiden valitseminen sekä menojen kattaminen ja palkkioista päättäminen

Esitys:

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että kirkolliskokouksen puheenjohtajana toimii arkkipiispa Leo, 1. varapuheenjohtajana metropoliitta Arseni, 2. varapuheenjohtajana metropoliitta Elia sekä 3. varapuheenjohtajana on pappisjäsen ja 4. varapuheenjohtajana on maallikkojäsen.

Lisäksi esitetään, että kirkolliskokouksen lakimiehenä toimii Jouni Heino ja sihteerinä ma. hallintosihteerinä Merja Vartiainen.

Edelleen kirkollishallitus esittää, että mahdollisten tervehdysten lähettämisestä ja muista käytännön järjestelyistä huolehtii sihteeristö puheenjohtajiston johdolla.

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että kirkolliskokouksen menot katetaan keskusrahaston varoista ja että edustajille, sihteeille ja avustajille suoritetaan palkkiot ja korvaukset seuraavasti:

1. Matkakorvaukset ja päivärahat toimihenkilöille maksetaan kirkon työehtosopimuksen mukaan.
2. Toimihenkilöiden osalta mahdollinen ylityö pidetään vapaana.
3. Edustajien ja avustajien majoitus sekä matkakorvaukset kokouspäivinä maksetaan suoraan kirkon varoista. Palkkioina suoritetaan kokouspäiviltä puhemiehistölle 60 euroa ja muille kokousedustajille 50 euroa. Palkkion lisäksi kokousedustajille korvataan kokouksesta aiheutuneet todelliset ansionmenetykset. Edustajat vastaavat mahdollisista puhelinkuluistaan itse.
4. Valiokuntien puheenjohtajille ja -sihteeille maksetaan palkkiona 60 euroa kokouspäivältä.
5. Edustajille ei makseta kokouspäiviltä erillistä päivärahaa.
6. Edustajien tulee hakea korvauksia kahden kuukauden kuluessa kirkolliskokouksen päättymisestä.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

§ 118

Vuoden 2024 kirkolliskokouksen asialuettelon vahvistaminen

Muutettu esitys:

Kokouksen järjestäytyminen

1. Puheenjohtajiston ja sihteeristön toteaminen sekä varapuheenjohtajien valitseminen, kirkolliskokouksen ääntenlaskijoiden valinta
2. Kirkolliskokouksen asialuettelon vahvistaminen ja asioiden käsittely valiokunnissa
3. Kirkolliskokouksen menojen kattaminen, päättäminen edustajien ja avustajien palkkioista

Kirkollishallituksen esitykset

4. Kirkollishallituksen esitys kirkolliskokoukselle arkkipiispan vaalin toimittamisesta
5. Suomen ortodoksisen kirkon tilinpäätös 2023, tilintarkastuskertomus vuodelta 2023 ja vastuuvapaudesta päättäminen
6. Suomen ortodoksisen kirkon vuoden 2025 talousarvio ja taloussuunnitelma
7. Taloustyöryhmän raportti keskusrahastomaksuista
8. Kirkon ympäristöohjeiston päivittäminen
9. Selvitys Suomen ortodoksisessa kirkossa vuoden 2021 alussa toimenpannun seurakuntarakenteen uudistuksen vaikutuksista
10. Aamun Koitto -lehden konseptin uudistaminen
11. Vuoden 2023 Kirkolliskokousaloite ikonimaalausperinteen siirtämisestä, sen kirjaamisesta 94 § kirkkojärjestykseen ja toteutuksen valvomisesta
12. Kirkollishallituksen selvitys kirkolliskokoukselle: Ortodoksisesta kirkosta annetun lain sekä kirkkojärjestyksen uudistushankkeen jatkaminen
13. Kirkolliskokousaloite naisdiakonaatin mahdollisuudesta sekä naisten kirkollisesta asemasta
14. Kirkolliskokousaloite Pyhän Ehtoollisen päivitetyn ohjeistuksen antamisesta
15. Kaksi kirkolliskokousaloitetta kirkon katekumeeniopetuksen yhdenmukaistamiseksi ja tehostamiseksi sekä määrärahan myöntämiseksi katekumeeniopetuksen ja sisälähetyksen tarpeisiin tuotettavan teoksen ja opetusmateriaalin tuottamiseen.
16. Kirkolliskokousaloite koltansaamenkielisten jumalanpalvelustekstien ja Raamatun tekstien käännösten tekemiseen, tarkastamiseen ja julkaisemiseen vuosina 2025–2027 osoitettavasta 27.000 euron määrärahasista

17. Kirkolliskokousaloite Suomen ortodoksisen kirkon parissa tehtävän lapsi- ja nuorisotyön linjausten ja tulevaisuuden näkymien selvittämisestä
18. Kirkolliskokousaloite työryhmän perustamisesta kansainvälisen kirkkopoliittikan seuraamiseen
19. Kirkolliskokousaloite rahoitus monikulttuurista tapahtumakokonaisuutta ja juhlakirjaa varten
20. Kirkolliskokousaloite työryhmän perustamisen kirkon strategian toteuttamiseksi ja imagon parantamiseksi
21. Kirkolliskokousaloite toimivan pyhäkkötoimintamallin luomisesta
22. Kirkolliskokousaloite kolttasaamelaisten edustuksesta kirkon päättävissä elimissä
23. Kirkolliskokousaloite Kuopion ortodoksisen seurakunnan Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvien alueiden liittämisestä Pohjois-Suomen ortodoksisen seurakuntaan
24. Kirkolliskokousaloite hallinnon kehittamisestä normaalioloissa ja poikkeusoloihin varautumisesta
25. Kirkolliskokousaloite tasa-arvoisen palkitsemisjärjestelmän luomiseksi
26. Kirkolliskokousaloite matkustusohjesäännön laatimisesta
27. Kirkolliskokousaloite sisäisen valvonnan ohjeistuksen päivittäminen
28. Ortodoksisen kirkon kirkkojärjestyksen 12.12.2006 17 v 2007 115 §:n muuttaminen.
29. Kirkollishallituksen esitys kirkolliskokouksen päätökseksi ortodoksisen kirkon kirkkojärjestyksen muuttamisesta

Tiedoksi merkittävät asiat

30. Vuoden 2023 kirkolliskokouksen päätösten seuranta ja jatkotoimet
31. Keskusrahaston ja seurakuntien yhteiset tulos- ja tase-laskelmat sekä Valamon luostarin ja Lintulan luostarin tilinpäätökset vuodelta 2023
32. Yhdistelmä-laskelma, joka käsittää kirkon keskusrahaston tilinpäätöksen, Skiitta Oy:n tilinpäätöksen sekä Konevitsan ja Petsamon luostarien tilinpäätökset vuodelta 2023
33. Skiitta osakeyhtiön talousarvio vuodelle 2025 ja suunnitelmavuodet 2026–2027
34. Palvelualueiden toimintakertomukset vuodelta 2023
35. Hiippakuntien toimintakertomukset vuodelta 2023
36. Kirkolliskokousaloite 2023 seurakuntien ja luostarien kiinteistö- ja irtaimistovakuutusten nykyisiin sopimuksiin ja vahinkohistoriaan perehtymisestä ja mahdollisuudesta luopua vakuuttamisesta
37. Filantropian hankeraportti; Yhdessä kirkossa – Suomen ortodoksisen kirkon kotoutumista edistävä työ sotaa paenneiden ukrainalaisten keskuudessa

Asiat käsitellään valiokunnissa seuraavasti:

Hallintovaliokunta, asiat: 8, 9, 14, 18, 20, 21, 24, 26, 27

Lakivaliokunta, asiat: 4, 11, 12, 22, 23, 28, 29
Sivistysvaliokunta, asiat: 10, 13, 15, 16, 17, 25
Talousvaliokunta, asiat: 5, 6, 7, 19

Päätös:

Muutetun esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen johtajan esittely**§ 119****Kirkollishallituksen 27.11.2024 kokouksen siirto****Taustaa:**

Kirkollishallitus on 23.11.2023 kokouksessaan päättänyt vuoden 2024 kirkolliskokouksen kokousajoista. Kirkollishallituksen kollegion marraskuun kokous on tuolloin päätetty pitää 28.11.2024.

Esitys:

Kirkollishallituksen kokous esitetään pidettäväksi keskiviikkona 27.11.2024 Valamon luostarissa.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Tiedoksi**§ 120**

120 a Lausunto lausuntopyyntöön hallituksen esitys rikoslain 11 luvun muuttamiseksi (vakavien kansainvälisten rikosten kieltämisen kriminalisointi)

- 120 b Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi vuoden 2025 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräistä muista verolaeista
- 120 c Lausunto lausuntopyyntöön luonnoksesta valtioneuvoston kulttuuripoliittiseksi selonteoksi
- 120 d-f Raportti kirkolliskokouksen päätösten toimeenpanon vaiheista 21.10.2024
- 120 g Valmiussuunnitelman yleisen osan päivitys kappale 1, ei julkinen ja kappaleesta 2 alkaen salainen (Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 621/1999 24.1 § kohdat 7 ja 8)
- 120 h-j Filantropian hankeraportti; Yhdessä kirkossa – Suomen ortodoksisen kirkon kotoutumista edistävä työ sotaa paenneiden ukrainalaisten keskuudessa

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Kokouksen päättäminen**§ 121**

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.11.

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Kirkollishallituksen istunnon 21.10.2024 pöytäkirja on tarkastettu 23.10.2024 ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Pöytäkirja on lisätty kirkon internetsivuille 23.10.2024 ja määräaika oikaisuvaatimukselle ja valitukselle lasketaan edellä mainitusta päivämäärästä.

Aika ja paikka alussa mainitut

Puheenjohtaja

Leo
Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa

Pöytäkirjan tarkastajat

Metropoliitta Elia

Mikko Sidoroff

Kirkollishallituksen istunnon sihteeri

Jouni Heino
